U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **P. K.**, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2017, č. j. 44169-6/2017-900000-304.1, sp. zn. 34352/2014-630000-12, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem v řízení vedeném u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 73 A 38/2017,

takto:

Soudce Krajského soudu v Brně Mgr. Petr Sedlák **není vyloučen** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 73 A 38/2017.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a námitka podjatosti

[1] Žalobce se u Krajského soudu v Brně domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Celního úřadu pro Kraj Vysočina ze dne 19. 1. 2015, č. j. 503-4/2015-630000-12, jímž byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 42a odst. 2 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, kterého se dopustil tím, že dne 15. 6. 2014, ve 21:20 hod. užil vozidlem tov. zn. Jaguar FX CC9, RZ X, zpoplatněnou pozemní komunikaci bez zaplacení časového poplatku, za což mu byla uložena pokuta 8.000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Žalobce uplatnil v řízení před krajským soudem námitku podjatosti soudce Mgr. Petra Sedláka, který má podle rozvrhu práce věc projednávat a rozhodnout.

[2] Námitku podjatosti žalobce odůvodnil tím, že jmenovaný soudce se v rozsudku ze dne 25. 4. 2018, č. j. 73 A 13/2017 - 44, vyjádřil tak, že: *„činnost společnosti ODVOZ VOZU, s. r. o. je spojena s činností Motoristické vzájemné pojišťovny, družstva, která je zase spojena s činností FLEET Control, s. r. o., z čehož vyplývá, že i smyslem činnosti tohoto subjektu je všemi prostředky zajistit beztrestnost jeho klientů v rámci tzv. pojištění proti pokutám za dopravní přestupky či správní delikty. Tento zmocněnec, stejně jako jeho předchůdce, naplňuje smysl své činnosti konstantně obstrukčními praktikami […]. Soud je přesvědčen, že samotné „pojištění“ je krajně společensky nebezpečné […].Obecně soud nemůže přistoupit na posvěcení*

takovéto činnosti a mimo jiné také aprobovat její částečné financování cestou přiznávání náhrad nákladů soudních řízení." Žalobce je přitom předsedou představenstva Motoristické vzájemné pojišťovny, družstva. Žalobce se domnívá, že pohlíží-li soud negativně na činnost žalobce, pohlíží negativně též na žalobce samého jako na organizátora této činnosti.

[3] Motoristická vzájemná pojišťovna dle žalobce chrání práva účastníků správních řízení. Příkladem může být právě věc 73 A 13/2017, rozhodovaná Mgr. Sedlákem, kde správní orgán vydal nezákonné rozhodnutí (vadně formulovaný výrok), přičemž tato vada byla zcela nezávislá na argumentaci či procesním postupu žalobce. Mgr. Sedlák proto argumentoval zjevně účelově a nepravdivě jen za účelem nepřiznání nákladů řízení. Je proto zřejmé, že soudce je zaměřen osobně proti žalobci.

[4] Žalobce dále sděluje, že vyjádření Mgr. Sedláka považuje za zásah do svých osobnostních práv, a proto podal dne 24. 5. 2018 na Mgr. Sedláka žalobu na území Spojených států amerických, kde se žalobce nachází. Žalobce se domnívá, že jsou-li žalobce a soudce proti sobě stojícími účastníky v soudním sporu, nemůže být soudce považován za nestranného.

[5] Závěrem žalobce uvedl, že zrušuje plnou moc udělenou advokátovi a žádá soud, aby mu ustanovil advokáta *ex offo*, neboť nemíní ze svých finančních prostředků doplácet na chyby orgánů veřejné moci, kterými bylo zasaženo do jeho práv.

II. Vyjádření samosoudce k námitce podjatosti

[6] Soudce Mgr. Petr Sedlák se k námitce podjatosti vyjádřil tak, že ve věci sp zn. 73 A 13/2017 došlo ke zrušení rozhodnutí správního orgánu primárně proto, že žalobce nevyvinul žádnou aktivitu k odstranění vad rozhodování správního orgánu prvního stupně v průběhu správního řízení. Dle názoru Mgr. Sedláka není účelem správního soudnictví, jakožto jediné instance, kde může žalobce profitovat z nákladů řízení, suplovat činnost odvolacího orgánu, což požadují v typově formulářových žalobách klienti Mgr. Topola nebo Mgr. Voříška. Odkazuje zároveň na plný text rozhodnutí ze dne 25. 4. 2018, č. j. 73 A 13/2017 - 44, v části odůvodnění částečného nepřiznání nákladů řízení. Má za to, že dokazováním dostatečně prokázal spojitost mezi Motoristickou vzájemnou pojišťovnou, družstvem a společností Odvoz vozu s. r. o. K činnosti Motoristické vzájemné pojišťovny a povaze tzv. „pojištění proti pokutám" se vyjádřil ve vazbě na judikaturu Nejvyššího správního soudu.

[7] K osobě P. K. uvádí, že ho zná pouze z jednací síně, jednou jej potkal na zahrádce restaurace v centru Brna. Mimo pracovní situace tedy pana K. nezná a nemá s ním žádné kontakty.

[8] K činnosti Motoristické vzájemné pojišťovny se Mgr. Sedlák vyjádřil pouze v citovaném rozsudku, nepopírá však, že v senátu 31, jehož je členem, se opakovaně vyjádřil kriticky k praktikám, které jsou spojené s činností společností FLEET Control s. r. o. a Odvoz vozu s. r. o. K otázce nákladů řízení však přistupuje zcela individuálně ve vazbě na konkrétní projednávanou věc. O tom svědčí i to, že v řadě věcí žalobcům, u kterých lze ze spisu dovodit spojení se společnostmi, případně osobami v okolí pana P. K., přiznal náhradu nákladů řízení, neboť neshledal důvody pro jejich nepřiznání.

[9] Skutečnost, že pojištění proti pokutám považuje, obdobně jako Nejvyšší správní soud, za „institut“, který vede k možnostem společensky krajně nebezpečného jednání (tedy zdánlivé beztrestnosti za jednání společensky nebezpečné), neznamená dle názoru Mgr. Sedláka, že není schopen objektivně posuzovat to, zda byla rozhodnutí správních orgánů vydána v souladu se zákonem.

[10] K odkazované soukromoprávní žalobě uvádí, že toto tvrzení pan K. nijak nedoložil. Dále sděluje Nejvyššímu správnímu soudu, že podáním ze dne 24. 5. 2018 podal P. K. z obdobných důvodů stížnost k předsedovi Krajského soudu v Brně.

III. Právní posouzení Nejvyššího správního soudu

[11] Nejvyšší správní soud shledal, že námitka podjatosti byla uplatněna včas, přičemž jsou splněny i další podmínky nutné pro rozhodnutí o námitce podjatosti.

[12] Námitka podjatosti není důvodná.

[13] Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle kterého jsou soudci „*vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*“ Podle § 8 odst. 5 věty první s. ř. s. účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitka musí být uplatněna „*do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.*“ (§ 8 odst. 5 věta druhá, třetí a čtvrtá s. ř. s.).

[14] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu plyne, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (srov. nález Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem osob zúčastněných na řízení vedou. K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci však může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům

dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nález Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01).

[15] Žalobce staví námitku podjatosti na způsobu rozhodnutí dotčeného soudce v jiné věci a jeho vyjádření k aktivitám žalobci blízkým.

[16] Již ze samotného znění § 8 odst. 1 s. ř. s. plyne, že způsob rozhodování soudce v jiných věcech není důvodem pro jeho vyloučení pro podjatost. Soudce je povinen každou věc posuzovat individuálně. Co se týče vyjádření k subjektům, které řidičům zprostředkovávají tzv. „pojištění proti pokutám“, respektive samotných poskytovaných služeb, k těm se již dříve jakožto společensky nebezpečné činnosti vyjádřil i Nejvyšší správní soud a také dostatečně vysvětlil, z jakého důvodu tuto činnost považuje za nežádoucí. Tato rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou v nezkráceném znění odůvodnění rozsudku ve věci sp. zn. 73 A 13/2017, Krajským soudem v Brně citována a je uvedena identifikace těchto rozsudků. Žalobce si této skutečnosti musí být bezesporu vědom.
[17] Pokud se Mgr. Sedlák s názorem vyjádřeným Nejvyšším správním soudem např. v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 - 40, či ze dne 15. 12. 2017, č. j. 4 As 199/2017 - 30, ztotožnil, neznamená to automaticky jeho podjatost vůči osobám s těmito aktivitami spojenými. Ostatně rozsudkem, který žalobce považuje za důkaz podjatosti, napadené správní rozhodnutí rušil pro nezákonnost a vyhověl tak právě jednomu z výše uvedených subjektů. Je tedy zřejmé, že Mgr. Sedlák je schopen objektivně a nestranně posoudit zákonnost přezkoumávaného rozhodnutí, bez ohledu na osobu žalobce.

[18] K tvrzené žalobě na ochranu osobnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že do dnešního dne žalobce žádným způsobem toto tvrzení nedoložil, jeho pravdivost proto nemůže ověřit. Z tvrzení žalobce však vyplývá, že žaloba byla podána z důvodu výroků učiněných v rámci rozhodování soudce v jiných věcech, tedy nejedná se o nové skutečnosti, které by měly ukazovat na podjatost soudce. Nadto soud podotýká, že v minulosti též několikrát judikoval, že probíhající soudní řízení mezi žalobcem a soudcem též není samo o sobě důvodem pro vyloučení soudce z důvodu podjatosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2012, č. j. Nao 14/2012-8). V tomto směru je možno odkázat i na ustálenou judikaturu, podle níž podjatost nezakládá ani podání trestního oznámení účastníkem řízení na soudce (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2009, č. j. Nao 36/2009 - 49), a to i z toho důvodu, že „*soudce ve výkonu své veřejné funkce musí být připraven na konfrontaci s byť i nedůvodnou a nepodloženou kritikou a na nikoliv přátelské jednání účastníků, aniž by jej tyto skutečnosti automaticky vyloučily z projednání a rozhodování věci. Lze připustit vznik situací, kdy budou ony „objektivní“ důvody podjatosti natolik silné, že odůvodní vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci, byť se on sám podjatý nebude cítit. Taková situace však může nastat zcela výjimečně. Obecně by se mělo vyloučení soudce z projednání a rozhodování věci pojit i s důvody subjektivními, tedy s poměrem soudce k věci, účastníkům či jejich zástupcům, který mu znemožňuje objektivně a nestranně rozhodnout. Opačný přístup by mohl velmi snadno vyústit v možnost účastníků ovlivňovat složení ve věci rozhodujícího senátu např. podáváním byť i zcela zjevně a zřejmě nedůvodných trestních oznámení, která by pak automaticky vedla k vyloučení soudce*.“ Totéž

lze vztáhnout i k žalobě na ochranu osobnosti i stížnosti na konkrétního soudce předsedovi soudu.

[19] Lze tedy uzavřít, že námitka žalobce neobsahuje žádné skutečnosti, které by bylo možno podřadit pod důvody podjatosti ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., a ani z vyjádření shora jmenovaného soudce neplyne nic, co by mohlo založit pochybnost o jeho nepodjatosti; tyto skutečnosti nevyplynuly ani ze soudního spisu.

[20] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že vznesenou námitku podjatosti soudce Krajského soudu v Brně Mgr. Petra Sedláka neshledal důvodnou.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 31. července 2018

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu